

Ludolph AC, Dorst J, Dreyhaupt J, et al. Effect on high-caloric nutrition on survival in amyotrophic lateral sclerosis. Ann Neurol 2019 Dec 17 epub ahead of print.

Direct bewijs voor een therapeutisch effect van extra calorieën bij mensen met ALS ontbreekt. Ook of mensen zonder bulbaire debut en zonder gewichtsverlies ervan profiteren. Bovendien is niet bekend welke soort energiebron (eiwitten, vet of koolhydraten) nodig is. Daarom is dit onderzoek uitgevoerd, om de effectiviteit en tolerantie van een vetrijk supplement vast te stellen.

Het onderzoek werd dubbelblind uitgevoerd, met een interventiegroep en een placebogroep. Er waren 201 deelnemers, uit 12 Duitse ALS-centra. De gemiddelde leeftijd was 62 jaar en 60% van hen was man. Er waren 100 mensen met een snelle progressie, gemeten met de ALSFRS-R¹. Helaas stopten 53 mensen voor het eind van de studie met deelname. In totaal overleden 97 mensen voor het eindpunt van de studie. De deelnemers werden na de start 18 maanden elke drie maanden gevolgd. De interventiegroep kreeg 3x daags 30 ml Calogen, een supplement dat voor 100% uit vet bestaat (45 gram vet, 405 kcal/dag) en de placebogroep een supplement met 1 gram vet, 9 kcal/dag. Beide groepen kregen dit supplement naast hun gebruikelijke eetpatroon. Er traden geen veranderingen op in de eetgewoonten tijdens de studie (gemeten met de CNAQ² en een voedingsvragenlijst).

Er was geen verschil in overleving tussen de placebo- en de interventiegroep. Uit verdere analyses bleek dat jongere mensen, mensen met een hoger gewicht bij de start, mensen met een hogere BMI³ en mensen met een langzame progressie een betere overleving hadden. Het vetsupplement werd goed verdragen. Maagdarfstoornissen zoals braken, maagklachten of maagzuur kwamen iets vaker voor in de interventiegroep.

De resultaten wijzen niet op een levensverlengend effect van het vetsupplement voor de totale groep deelnemers. Maar in de subgroep van mensen met een snelle progressie werd wel een positief effect op de overleving gevonden en een stabilisatie van het gewicht. Het is onbekend of dit het gevolg is van extra calorieën of extra vet. Dit zal nader onderzocht moeten worden.

¹ ALSFRS-R is een meetinstrument voor de motorische functies bij mensen met ALS.

² CNAQ is de Council of Nutrition Appetite Questionnaire, een vragenlijst naar eetlust.

³ BMI, Body Mass Index, is een getal dat aangeeft of er sprake is van een gezond, te hoog (boven 25) of te laag (onder 18,5) gewicht. In dit onderzoek werden de deelnemers ingedeeld in een BMI hoger of lager dan 21,75.